מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את החצב כאחד ממבשרי הסתיו
- להבין ולסדר נכון את מעגל החיים של החצב
- לתרגל אוצר מילים וכללי בטיחות בטיול טבע

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות הבנה

1. א – כי הוא פורח בסתיו לפני הגשם הראשון
2. א – העלים עוד לא צמחו
3. א – פקעת
4. א – פרח בר מוגן
5. א – כי הוא רעיל

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – הוא ידוע כמבשר הסתיו
2. לא נכון – זהו פרח בר מוגן
3. לא נכון – קודם צומחים הפרחים ואחר כך העלים
4. נכון – היא שומרת מים ומזון שם
5. לא נכון – החצב רעיל ומסוכן לטעימה

חלק ג' – השלמת משפטים

1. מבשרי
2. פקעת
3. מוגן
4. מבוגר

חלק ד' – התאמה בין מילה למשמעות

- 1 – ב (סימן שהעונה מתחילה)
- 2 – ג (חלק מתחת לאדמה ששומר מים ומזון)
- 3 – ד (מסוכן לטעום או לאכול)
- 4 – ה (אסור לקטוף אותו בטבע)
- 5 – א (התבוננות בטבע ורישום מה רואים)

חלק ה' – סדרו את מעגל החיים של החצב

1. הפקעת נחה מתחת לאדמה בקיץ החם
2. בסתיו, לפני הגשם, צומח גבעול עם פרחים
3. הפרחים נובלים והעלים הירוקים מתחילים לצמוח
4. העלים אוספים אנרגיה מהשמש לאורך החורף
5. בסוף האביב העלים נובלים והפקעת חוזרת למנוחה

חלק ו' – כתיבה יוצרת

1. תיאור חושי של הטיול, אזכור החצב כמבשר הסתיו, שמירה על כללי הבטיחות (לא קוטפים ולא טועמים)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה מראה הבנה שהחצב מסמן תחילת עונה
- תשובה מזכירה שהוא רעיל ופרח בר מוגן
- סדר נכון: מנוחה, פריחה, צמיחת עלים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בתמונה של חצב פורח כדי לעורר סקרנות
- לפני חלק הסידור כדאי להזכיר בעל פה את שלבי מעגל החיים
- בגרסה לחינוך מיוחד מומלץ להוריד את הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: החצב ומבשרי הסתיו

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בסתיו פורח פרח בשם חצב. הוא מבשר שהעונה מתחלפת. נלמד עליו ונתרגל מילים חדשות.

📖 מילון קטן:

חצב	פרח שפורח בסתיו לפני הגשם הראשון
מבשר הסתיו	צמח או סימן שמראה שהסתיו מתחיל
פקעת	חלק מתחת לאדמה ששומר מים ומזון לצמח
מעגל החיים	כל השלבים שצמח עובר לאורך השנה
פרח בר מוגן	פרח שאסור לקטוף אותו בטבע
רעיל	מסוכן לטעום או לאכול
תצפית	התבוננות בטבע ורישום מה רואים
הסתגלות	דרך שבה צמח או בעל חיים משתנה כדי לשרוד

1 חלק א' – שאלות הבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מתי פורח החצב?

א) כי הוא פורח בסתיו לפני הגשם הראשון ב) כי הוא פורח בקיץ החם ג) כי הוא פורח רק בחורף

ד) כי הוא לא פורח בכלל

2. האם יש עלים כשהחצב פורח?

א) העלים עוד לא צמחו ב) העלים גדולים וירוקים ג) העלים נבלו לגמרי ד) לחצב אין עלים בכלל

3. מה שומר את הצמח בקיץ?

א) פקעת ב) שורש ירוק ג) זרע קטן ד) ענף יבש

4. איך מגינים על החצב?

א) פרח בר מוגן ב) עץ גדול ג) עשב שגדל בגינה בלבד ד) פרח שמותר לקטוף

5. למה אסור לטעום חצב?

א) כי הוא רעיל ב) כי הוא יקר מאוד ג) כי הוא קשה לעיסה ד) כי הוא מריר מעט

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	החצב פורח בסתיו.	☐	☐
2	מותר לקטוף חצבים בטיול.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	העלים של החצב צומחים לפני הפרחים.	☐	☐
4	הפקעת של החצב נמצאת מתחת לאדמה.	☐	☐
5	אפשר לטעום את החצב כי הוא לא מזיק.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. החצב הוא אחד מ _____ הסתיו.

2. מתחת לאדמה מסתתרת ה _____ של החצב.

3. אסור לקטוף את החצב כי הוא פרח בר _____ .

4. בזמן טיול תצפית הולכים עם _____ .

4 חלק ד' – התאמה בין מילה למשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מבשר הסתיו	___	**א.** התבוננות בטבע ורישום מה רואים
2. פקעת	___	**ב.** סימן שהעונה מתחילה
3. רעיל	___	**ג.** חלק מתחת לאדמה ששומר מים ומזון
4. פרח בר מוגן	___	**ד.** מסוכן לטעום או לאכול
5. תצפית	___	**ה.** אסור לקטוף אותו בטבע

5 חלק ה' – סדרו את מעגל החיים של החצב

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בסוף האביב העלים נובלים והפקעת חוזרת למנוחה
☐	הפרחים נובלים והעלים הירוקים מתחילים לצמוח
☐	העלים אוספים אנרגיה מהשמש לאורך החורף
☐	בסתיו, לפני הגשם, צומח גבעול עם פרחים
☐	הפקעת נחה מתחת לאדמה בקיץ החם

6 חלק ו' – כתיבה יוצרת

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. דמיינו טיול תצפית שבו ראיתם חצב פורח. כתבו יומן תצפית קצר: מה ראיתם, מה הרגשתם, ומה שמעתם סביבכם.

כרטיס יציאה

מה זה "מבשר הסתיו"?

מדוע אסור לקטוף או לטעום את החצב?

מה קודם למה: פריחה, מנוחה או צמיחת עלים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀